

Til: AVDELINGSSTYRET

Fra: DEKAN

Saksframlegg ved: Arnulf Omdal

Dato: 18.10.04

A 42/04 Statsbudsjettet 2006: Satsingstiltak utenfor rammen

Vedlegg:

1. Skriv fra økonomidirektør av 06.10.04
2. Tidligere saksframlegg til avdelingsstyresak A 56/03 Satsingstiltak utenfor rammen

Innledning

I framlegg til statsbudsjett for 2005 er ikke vår søknad om ekstra studieplasser til våre egen-akreditterte mastergradsstudier ikke nevnt. Til gjengjeld er det et kutt på 4000 studieplasser for uh-sektoren.

Det er nødvendig at våre strategiske prioriteringer overfor UFD er konsistente fra år til år. Mot denne bakgrunn forslår dekan at vi prioriterer satsingstiltak utenfor rammen identisk med fjorårets vedtak i avdelingsstyret, likevel slik at matematikk-masteren prioriteres før norsk, slik at det er konsistens også i forhold til høgskolens søknad, som ble sendt i august d.å

Forslag til vedtak:

Avdelingsstyret vedtar følgende forslag til satsingstiltak utenfor rammen 2006:

1. *Profesjonsmasterstudium: Matematikklærer i grunnskolen.*
2. *Profesjonsmasterstudium: Norskklærer i grunnskolen.*
3. *Studietilbud knyttet til Nasjonal handlingsplan mot rasisme: Pedagogikk for to-språklige lærere/morsmåslærere (60 stp)*
4. *Teknologi og design 30 studiepoeng*
5. *Tegnspråkopplæring for hørende 60 studiepoeng.*

Supplerende forslag (uprioritert):

- *Matematikkvansker med vekt på forebyggende arbeid 30 studiepoeng.*
- *Master i skoleledelse*

VEDLEGG 1**HØGSKOLEADMINISTRASJONEN****INTERNT NOTAT****TIL: Dekaner og seksjonsdirektører***Dato: 06.10.2004**Arkiv: 04 27 06***FRA: Høgskoledirektøren***Telefon: 58942**E-post: may.l.lande@hist.no***KOPI: Rektor og prorektor**

SAK: STATSBUDSJETTET 2006 – SATSINGSFORSLAG UTENFOR RAMMEN

Det antas at fristen til UFD for levering av satsingsforslag utenfor rammen for 2006 blir medio desember. Avdelingene/seksjonene bes derfor om å komme med forslag til satsinger utenfor rammen, maks 4 forslag fra hver avdeling/seksjon i prioritert rekkefølge. Av disse forslagene vil det bli prioritert inntil 3 forslag som legges fram for høgskolestyret og sendes departementet i løpet av desember 2004. De øvrige forslagene, sammen med de som allerede er nevnt, vil være grunnlaget for kap. 10.4 i Budsjettdokumentet 2004-2006. Det forutsettes at forslagene til satsinger fra avdelingene/seksjonene:

- ✓ kostnadsberegnes, fra oppstartingsåret 2006 og hvert av årene fram til tiltakene er gjennomført
- ✓ får en kortfattet begrunnelse
- ✓ harmonerer med høgskolens strategiske plan
- ✓ er strategisk viktige tiltak
- ✓ utgjør en vesentlig kostnad
- ✓ kan være byggetiltak av et visst omfang, men som ikke faller inn under ordinær drift
- ✓ skal kunne gjennomføres dersom finansieringen kommer på plass

I tillegg bes avdelingene/seksjonene liste opp ev. andre forslag i uprioritert rekkefølge. Disse tiltakene skal ikke kostnadsberegnes. Det må framgå av listen om tiltakene, ut fra en faglig vurdering, kan igangsettes i 2006, eller om det er tiltak avdelingene/seksjonene arbeider med, og ser som mulige tiltak på lengre sikt. Høgskoledirektøren tar sikte på å foreslå overfor høgskolestyret at disse forslagene listes opp i Budsjettdokumentet 2004-2006, som vedlegg til prioriterte tiltak.

Frist er **15. november 2004**. Bidrag sendes pr e-post til SØR v/ May Lisbeth Lande - may.l.lande@hist.no

Det vil bli sendt ut et eget notat vedrørende framdriftsplan og organisering av arbeidet med Budsjettdokumentet 2004-2006.

Med hilsen

Knut Aspås
økonomidirektør

May Lisbeth Lande
førstekonsulent

VEDLEGG 2

HØGSKOLEN I SØR-TRØNDELAG

Avdeling for lærerutdanning og tegnspråk

21.10.03

aom

asak5603

Til: AvdelingsstyretFra: Avdelingsdirektøren

A 56/03 Satsingstiltak utenfor rammen 2005

Vedlegg:

- Beskrivelse av satsingstiltakene

Det vises til vedlagte (foreløpige beskrivelse. Ytterligere kommentar gis på møtet.
Teksten vil for øvrig bli videre bearbeidet

Forslag til vedtak:*Avdelingsstyret vedtar følgende forslag til satsingstiltak utenfor rammen 2005:**1)Profesjonsmasterstudium: Matematikklærer i grunnskolen.**1)Profesjonsmasterstudium: Norsk lærer i grunnskolen.**3)Studietilbud knyttet til Nasjonal handlingsplan mot rasisme: Pedagogikk for to-språklige lærere/morsmåslærere (60 stp)**4) Teknologi og design 30 studiepoeng**5)Tegnspråkopplæring for hørende 60 studiepoeng.**Supplerende forslag (uprioritert):*

- *Matematikkvansker med vekt på forebyggende arbeid 30 studiepoeng.*
- *Master i skoleledelse*

HØGSKOLEN I SØR-TRØNDELAG
Avdeling for lærerutdanning og tegnspråk
21.10.03

SATSINGSTILTAK UTENFOR RAMMEN 2005

Vedtatt i møte, sak ...

A) PRIORITERTE TILTAK

1) Profesjonsmasterstudium: Grunnskolens matematikkfag (2-årig, heltids)

Post	2005*	2006	2007	2008
01	675	1 350	1 350	1 350
Større investeringer:	500			
SUM	1 175	1 350	1 350	1 350

* Halvårsvirkning for 2005

Budsjettoppsettet forutsetter 15 studieplasser per kull, med opptak høst 2005 og 2007.

Felles omtale av bakgrunnen for satsingstiltak 1a) Master i matematikk fagdidaktikk og 1b) Master i norsk fagdidaktikk:

Bakgrunn

En rekke undersøkelser de siste årene har avdekket et stort behov for å styrke den faglige og didaktiske kompetansen til både norsklærere og matematikklærere i grunnskolen. Behovet er tydeliggjort av OECD-undersøkelsen Programme for International Student Assessment (PISA 2000). Den viser at norske 15-åringers kompetanse i lesing og realfag er omtrent på OECD- gjennomsnittet og at det er stor spredning mellom de beste og svakeste elevene, spesielt i lesing. Kanskje enda mer bekymringsfullt er det at elevenes holdninger til fagene ofte er negative.

Rekrutteringen til fagene norsk og matematikk i lærerutdanningene er på landsplan dårlig, til dels svært dårlig. Andelen av lærere med fordypning ut over det som har vært obligatorisk i de to fagene, er lav.

Myndighetene har innsett at det må gjøres noe med kompetansen i disse to fagene. Utvikling av nettbaserte videreutdanninger og en spesiell stipendordning for lærere som tar videreutdanning i de to fagene har så langt vært en suksess. Men det er også nødvendig med en mer spisset satsing mot å utdanne ressurspersoner innen de to fagområdene. Kvalitetsutvalget (NOU2003:16) foreslår at alle skoler skal ha faglige ressurspersoner innenfor norsk, matematikk og engelsk, og at det utarbeides fag- og fagdidaktiske masterprogram for lærere innenfor fagene norsk, matematikk og engelsk med fordypning i de ulike trinnenenes egenart og utfordringer.

Status ved HiST/ALT

Høgskolen i Sør-Trøndelag (HiST) har i mange år hatt et spesielt fokus på å utdanne allmennlærere med solid utdanning i og et reflektert forhold til fagene norsk og matematikk. Både norskmiljøet og matematikkmiljøet ved HiST ALT har spilt en helt sentral rolle i utviklingen og gjennomføringen av regional og nasjonal videreutdanning i de to fagene, og miljøene har i lang tid profilert seg som praksisnære og utviklingsorienterte. Profilen og kompetansen i fagmiljøene er nærmere beskrevet gjennom våre fagCV-er. (Jfr den kommende søknaden om akkreditering.)

Både i norsk og matematikk har det de siste årene skjedd en didaktisering av fag og kunnskapsområder både i skolen og i høyere utdanning. Fagmiljøene ved HiST har spilt en sentral rolle i dette arbeidet, og fagdidaktikk og praksisnær fagdidaktisk forskning vil være en bærebjelke i våre to profesjonsmaster.

De 5-årige masterstudiene rettet mot arbeid i grunnskolen vil være en fordypet eller spesialisert allmennlærerutdanning. Studentene som gjennomfører studiene vil bli allmennlærere, men med en sterk fordypning i henholdsvis norsk eller matematikk. Fagdidaktikk vil være helt sentralt i masterstudiene, men det vil samtidig ligge en sterk faglig fordypning i studiene. Vitenskapsteori, forskningsmetoder og spesialisering inn mot selve avhandlingen vil også være sentrale elementer i studiene. Dette blir nærmere beskrevet i studieplanene for hvert av de to masterstudiene.

Det vises ellers til søknad om akkreditering for to profesjonsmasterstudier: Matematikklærer i grunnskolen, og Norsklærer i grunnskolen.

1) Profesjonsmasterstudium: Grunnskolens norskfag (2-årig, heltids)

Post	2005*	2006	2007	2008
01	675	1 350	1 350	1 350
Større investeringer:	500			
SUM	1 175	1 350	1 350	1 350

* Halvårsvirkning for 2005

Budsjettoppsettet forutsetter 15 studieplasser per kull, med opptak høst 2005 og 2007.

Jfr omtalen over.

Det vises ellers til søknad om akkreditering for to profesjonsmasterstudier: Matematikklærer i grunnskolen, og Norsklærer i grunnskolen.

3)

Studietilbud knyttet til Nasjonal handlingsplan mot rasisme: Pedagogikk for to-språklige lærere/morsmåslærere (60 stp)

Post	2005*	2006	2007
01	900	1 500	800
Større investeringer:			
SUM	900	1 500	1 500

** Halvårsvirkning for 2005*

Det er lagt til grunn 30 studieplasser. I utgangspunktet tenkes studiet organisert som heltidsstudium over ett år som gjennomføres 2 ganger.

Bakgrunn

I forbindelse med Handlingsplan for rasisme har UFD invitert læresteder til å viderequalifisere minoritetsspråklige som arbeider i barnehage og skoler, og som mangler formell kompetanse for fast tilsetning.

I samarbeid med flere læresteder har Høgskolen i Hedmark utredet saken, og departementet er meget positivt innstilt til prosjektet under forutsetning av foreliggende skisse viderebearbeides. Ut fra signaler i et møte mellom UFD og samarbeidende institusjoner 15.10.03 kan vi gå ut fra at HiST ALT vil være relevant bidragsyter innen pedagogikk i denne kompetansebyggingen. En kompetansehevingspakke er tenkt som et samarbeid mellom flere institusjoner.

Departementet har gjort det klart at det i utgangspunktet ikke har midler innenfor handlingsplanens rammer til å finansiere annet enn utviklings- og prosjektkostnader til en mulig kompetansehevingspakke. Samtidig er område prioritert av sentrale myndigheter.

HiST har vært en drivkraft i å utvikle et nettbasert studium i pedagogikk for tospråklige lærere. I lys av den kompetanse og de studietilbud HiST ALT innen fagområde mener vi det kan være hensiktsmessig å prioritere et pedagogikkrelatert tilbud innen satsingstiltak utenfor rammen i 2005, selv om aktuelle tiltak kan tenkes igangsatt også tidligere.

HiST ALT ser for øvrig betydelige muligheter for at det foreslåtte tilbudet kan videre bearbeides og eventuelt gå inn som et tilbud på grunnutdanning. Slik sett blir en slik satsing et viktig bidrag dels til å møte et sterkt nasjonalt utdanningsbehov, dels for å bygge opp kompetansemiljø ved vår høgskole.

4) Teknologi og design 30 studiepoeng (halvtidsstudium x 2 opptak)

Post	2005*	2006	2007
01	600	600	600
Større investeringer:	700		
SUM	1 300	600	600

* Halvårsvirkning for 2005

Det er lagt opp til 15 studieplasser med opptak hhv høsten 2005 og 2006.

Bakgrunn

Bakgrunn for satsingstiltaket er forslaget til Kvalitetsutvalget (NOU 2003:16) om et nytt fag i ungdomstrinnet, teknologi og design, og det er neppe tvil om at forslaget vil få politisk støtte:

Utvalget er kjent med at flere skoler har opprettet et eget fag som ved hjelp av teknologi og praksisrettet opplæring gir elevene praktiske erfaringer og kunnskaper om teknologiens betydning for vårt liv. Gjennom prosjekter skal elevene lage sine egne produkter. Ved å delta i hele prosessen erfarer elevene veien fra ide til ferdig produkt. Utvalget ser det nye faget i nær sammenheng med kunstfagene. elever er opptatt av kunst og formgivning, blant annet ved hjelp av IKT. Utvalget vil oppfordre til at organiseringen av opplæringen tar hensyn til at faget er nær beslektet med flere andre fag. (...)

Utvalget vil gå inn for følgende:

- Teknologi og design opprettes som et fag som skal imøtekomme kravet om mer praksisrettet opplæring.
- Omfanget skal være minimum 150 årstimer over tre år, men faget bør organiseres slik at omfanget øker gjennom ungdomstrinnet.
- Teknologi og design må ses i sammenheng med andre fag.
- Faget er godt egnet som et tverrfaglig prosjekt og som en øvingsarena for basiskompetanse.
- Særlig realfagene styrkes gjennom faget teknologi og design.
- Det lages en egen læreplan for faget med overordnede kompetansemål, men det må være opp til den enkelte skole å utforme mer detaljerte mål og måter å organisere faget på.
- Faget egner seg godt som samarbeidsprosjekt med lokale bedrifter. Faget bør kunne organiseres slik at det får en lokal utforming innenfor nasjonalt gitte rammer.

HiST/ALT har solid basis for å bygge opp et studietilbud med tanke på videreutdanning av grunnskolelærere innen området teknologi og design. Avdelingen har sterke fagmiljøer innen matematikk og naturfag, og fagmiljøet i Kunst og håndverk har ved to anledninger gjennomført 30-poengskurset Formgivning (og IKT?), som eksternfinansiert aktivitet rettet mot lærere i videregående skole.

Det ligger med andre ord faglig godt til rette for å utvikle og gjennomføre et nytt studietilbud rettet mot det området Kvalitetsutvalget tar til orde for.

5)

Tegnspråkopplæring for hørende 60 studiepoeng (deltid)

Post	2005	2006	2007
01	600	600	600
SUM	600	600	600

15 heltids studieplasser over 2 år, med opptak høsten 2005.

Bakgrunn

Høgskolen i Sør-Trøndelag har et fast tilbud om Tegnspråk 60 studiepoeng. Behovet for tegnspråkopplæring for hørende er imidlertid vesentlig større enn det utdanningstilbudene ved HiST og ved Universitetet i Oslo kan alene kan møte. Særlig er behovet stort blant lærere og andre profesjonsutøvere som møter døve barn og ungdom i sitt arbeid. Vi ønsker derfor å sette i gang et tegnspråkstudium hovedsakelig rettet mot denne gruppen, men med muligheter for andre studiesøkende også. Studiet må være organisert slik at det er mulig å kombinere arbeid og studium. Vi har svært gode erfaringer fra et tilsvarende deltidsstudium innen tegnspråk, som var basert på samlinger, studiegrupper og veiledning via nett. Dette studiet ble avsluttet tidlig våren 2003, og var finansiert av Statens lærarkurs med bidrag fra utdanningskontorene.

Tegnspråk er et studieintensivt høgkostnadsstudium. Budsjettoppsettet over inkluderer høgskolens kostnader, inklusive reise/oppholdskostnader for høgskolens tilsatte ved desentraliserte samlinger. Det er ikke lagt inn avsetninger til tilskudd/reise for studenter.

B) UPRIORITERTE FORSLAG

Master i skoleledelse

Post	2005*	2006	2007
01	1 000	2 100	1 100
Større investeringer:	0		
SUM	1 000	2 100	1 100

* Halvårsvirkning for 2005

Det er lagt til grunn 30 heltids studieplasser. Varigheten for studiet vil 2 år.

Bakgrunn

Dette studiet er et høgre grads studium på 120 studiepoeng for studenter med fireårig lærerutdanning/adjunktsutdanning og erfaring fra skoleverket. Studiet skal utvikles i samarbeid mellom HiSTs avdelinger for lærerutdanning og økonomisk-administrative utdanning og HiNT. Studiet vil bygge på etablert spesialkompetanse innenfor skoleutvikling og pedagogisk ledelse og generell kompetanse i ledelse bl.a. i tilknytning til det etablerte studiet Master of Public Administration. HiST deltar i det nasjonale arbeidet innenfor LUIS-programmet gjennom Midt Norsk Nettverk, hvor høgskolen bl.a. har utvikla nettbaserte moduler i pedagogisk ledelse. Høgskolen har gjennomført et meget vellykket rekrutteringsprosjekt innen pedagogisk ledelse ("Fra lærer til rektor" 10 vekttall) i samarbeid med Kommunenes Sentralforbund og Utdanningsdirektøren i Sør-Trøndelag. HiST er også en sentral bidragsyter på de SOFF-finansierte studietilbudene innenfor skoleledelse som utvikles og utprøves i et nettverk av utdanningsinstitusjoner i Midt- og Nord-Norge og Høgskolen i Lillehammer. Masterstudiet vil bli organisert som samlinger kombinert med IKT-støttede studieprosesser.

Matematikkvansker med vekt på forebyggende arbeid 30 studiepoeng.

Det er et erkjent problem at kompetansen knyttet til matematikkvansker og elever holdninger til faget er svært mangelfull i skolen. Derfor ønsker vi å sette i gang et studietilbud om matematikkvansker med vekt på forebyggende arbeid. Studiet skal gi studentene en innføring i bakgrunnen for at elever ikke lykkes med matematikk og ofte får et anstrengt forhold til faget. Elevers selvilde i forhold til matematikkfaget vil her være sentralt. En sentral del av studiet vil være å vektlegge forståelse av hvordan alle elever kan få utnytte sitt læringspotensiale i faget, og hvordan matematikkvansker kan forebygges og avhjelpes gjennom en helhetlig tilrettelegging. Viktige elementer i studiet vil blant annet være: Språkets rolle i matematikkinnlæringen, begrepsoppfatning og begrepsforståelse i matematikk, hvordan elever lærer og forstår matematikk, elevers selvoppfatning og holdninger til matematikk, psykologiske og følelsesmessige sider med matematikklæring og stolthet over læring og mestring ut fra elevenes eget perspektiv.

